

АНАЛІЗ ДОСТУПНОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХВОРОБИ

Яковлева Л. В., Портянка М. М., Кириченко О. М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Для кожного пацієнта отримання максимального терапевтичного ефекту при мінімальних витратах є актуальним. Високий рівень захворюваності, частота ускладнень та прийом препаратів протягом усього подальшого життя свідчать про значні економічні витрати. Враховуючи це, проведення аналізу доступності антигіпертензивних препаратів першої лінії є актуальним на сьогоднішній день.

Мета даної роботи – проведення аналізу доступності антигіпертензивних препаратів першої лінії вибору для українських пацієнтів протягом 2013-2014 років.

Об'єкти дослідження. Дані про антигіпертензивні лікарські препарати (ЛП) першої лінії за 2013-2014 рр. Для визначення доступності антигіпертензивних ЛП було розраховано показник адекватності платоспроможності ($C_{a.s.}$) і коефіцієнт доступності (D), які визначили відповідно за формулами 1 і 2.

$$C_{a.s.} = P/W_{a.w.} \times 100\% \quad (1)$$

де: P – середньозважена ціна 1 упаковки ЛП за певний період (рік); $W_{a.w.}$ – середня заробітна плата за певний період (рік).

$$D = I_x \times Z_{min} / (I_s \times V_k) \quad (2)$$

де: Z_{min} – мінімальна заробітна плата в країні; V_k – прожитковий мінімум; I_x – індекс зміни мінімальної заробітної плати ($I_x = Z_n / Z_{n-1}$, Z_n – заробітна плата за досліджуваний рік, Z_{n-1} – мінімальна заробітна плата за попередній рік); I_s – зведений індекс ціни на ЛП за цей же період часу ($I_s = C_n / C_{n-1}$, C_n – середня ціна за досліджуваний рік, C_{n-1} – середня ціна на ЛП за попередній рік).

Результати дослідження. На фармацевтичному ринку України у 2013-2014 рр. було представлено 36 МНН та 35 комбінацій антигіпертензивних ЛП першої лінії. Згідно з розрахованими показниками адекватності платоспроможності 1 упаковка досліджуваних ЛП коштувала українському пацієнту у 2013 році від 0,19% (фуросемід) до 10,4% (еплеренон), а у 2014 році – від 0,26% (атенолол) до 12,9% (еплеренон) середньомісячної заробітної плати. Середніми за доступністю для хворих на АГ у 2013 році були епрозартан, тельмизартан, еплеренон та 5 комбінованих ЛП, у 2014 році – ольмезартан, епрозартан, еплеренон та 5 комбінованих ЛП. Найбільш доступними в 2013-2014 рр. для українських пацієнтів були антигіпертензивні ЛП фуросеміду, атенололу, пропранололу та еналаприлу.

Згідно з результатами розрахунку коефіцієнтів доступності (D) досліджуваних ЛП коефіцієнт $D < 1$ у 2013 році мали 8 МНН та 6 комбінацій ЛП, а у 2014 році – 32 МНН та 28 комбінацій ЛП, що свідчить про різке зниження доступності антигіпертензивних ЛП для українських пацієнтів у 2014 році. Більш доступними у порівнянні з 2013 р. у 2014 році стали комбінації гідрохлортіазиду з лізиноприлом та амлодипіну з лізиноприлом, а також тельмизартан.

Висновки. Асортимент антигіпертензивних ЛП, рекомендованих «Уніфікованим клінічним протоколом лікування артеріальної гіпертензії», на фармацевтичному ринку України у 2014 році у порівнянні з 2013 р. практично не змінився. Найбільш доступними у 2013–2014 рр. були препарати фуросеміду, атенололу, пропранололу та еналаприлу. Результати розрахунку коефіцієнту D свідчать про різке зниження доступності антигіпертензивних препаратів для українських пацієнтів у 2014 році.